

Kunnanhallitus

Aika 15.09.2025 klo 17:00 -

Paikka Kunnanhallituksen kokoushuone

KÄSITELTÄVÄT ASIAT

Asia	Otsikko	Sivu
158	Kokouksen järjestäytyminen	3
159	Tammelan kunnan hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2025-2029	6
160	Ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavan toimielimen nimeäminen	7
161	Viestintäohje	9
162	Tasopalkkajärjestelmä 1.2.2025 alkaen (KVTES ja OVTES osio G) käyttöönotto	10
163	Harkinnanvaraisen virkavapauden/työloman myöntämisperiaatteet 1.10.2025 alkaen	12
164	Varhaiskasvatuksen opettajien työehtojen edistäminen	14
165	Nuorisovaltuuston asettaminen vuosille 2025 - 2027 ja toimintasäännön hyväksyminen	21
166	Osavuosikatsaus 1-6/2025	24
167	Taloustilanne 1.1.-31.7.2025	26
168	Talousarvioraami 2026	27
169	Sähköisen arkiston käyttöönotto Tammelan kunnassa	29
170	Kylien kehittämisavustukseen käyttöajan pidentäminen, Portaan-Ojaisten kyläyhdistys ry	31
171	Selvityksen antaminen Tammelan kunnan kunnanhallituksen ja virkamiesten menettelyä koskevaan kanteluun	33
172	Seppeleenlaskijoiden nimeäminen, syksy 2025 ja kevät 2026	38
173	Kunnanhallituksen pöytäkirjanpitäjän määrääminen toimikaudeksi 2025 - 2029	39
174	Valtuustoaloitteen ohjaus valmisteluun: Nuorisovaltuustolle suora aloiteoikeus kunnanvaltuustossa	40
175	Kunnanvaltuuston 25.8.2025 tekemien päätösten täytäntöönpano ja laillisuuden valvonta	42
176	Kunnanjohtajan esittelemät muut ajankohtaiset asiat	43
177	Toimielinten pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset	44
178	Ilmoitusasiat	45

Osallistujat

Läsnä	Nimi	Tehtävä	Talo us- ja halli ntojo htaja Hyvi nvoi ntiko ordin aatto ri
	Kaunisto Jyri	Puheenjohtaja	
	Alarto Manu	1. varapuheenjohtaja	
	Laajalehto Arja	2. varapuheenjohtaja	
	Kauppi Milla	Jäsen	
	Lahtinen Susanna	Jäsen	
	Pura Eero	Jäsen	
Muu	Rahkonen Maija-Stiina	Jäsen	
	Rauhaniemi Jenni	Kv:n puheenjohtaja	
	Vainio Susanna	Kv:n 1. varapuheenjohtaja	
	Pietilä Mikko	Kv:n 2. varapuheenjohtaja	
	Alatalo Juuso	Esittelijä	
	Jokikoivu-Hiukkämäki Jaana	Pöytäkirjanpitäjä	
	Forsberg Marita	Asiantuntija	
	Jyrkkänen Anna-Kaisa	Asiantuntija	

158**Kokouksen järjestäytyminen**

KHALL 15.09.2025

Laillisuus ja päätösvaltaisuus

Hallintosäännön 132 §:n mukaan kokouskutsun antaa puheenjohtaja tai hänen estyneenä ollessaan varapuheenjohtaja. Kokouskutsussa on ilmoitettava kokouksen aika ja paikka sekä käsiteltävät asiat.

Esityslista, joka sisältää selostuksen käsiteltävistä asioista ja ehdotukset toimielimen päätöksiksi, lähetetään kokouskutsun yhteydessä, jolleivät erityiset syyt ole esteenä. Jos esityslistalla, liitteissä tai oheismateriaalissa on salassa pidettäviä tietoja, asiakirjaan tehdään merkintä salassa pidosta.

Kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, toimielimen päättämällä tavalla. Kunnanhallitus on 16.6.2025 § 98 päättänyt, että kokouskutsu lähetetään jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, tallentamalla kokouskutsu ja esityslista oheismateriaaleineen ja liitteineen sähköiseen kokousjärjestelmään sekä sähköpostitse jäsenille ja muille, joilla on läsnäolo-oikeus tai -velvollisuus, valtuustolle, tarkastuslautakunnalle sekä johtoryhmälle neljä (4) päivää ennen kokousta. Lisäksi kunnanhallitus on päättänyt, että esityslista julkaistaan kunnan www-sivuilla neljä (4) päivää ennen kokousta ja toimitetaan sähköpostitse tiedotusvälineille (Forssan Lehti, Hämeen Sanomat ja Yle Hämeenlinna).

Esityslista julkaistaan kunnan verkkosivuilla. Ennen julkaisemista esityslistalta poistetaan salassa pidettävät tiedot sekä henkilötiedot, joihin ei liity tiedottamisintressiä. Verkossa julkaistavalta esityslistalta voidaan poistaa yksittäisiä kokousasioita, joihin ei liity erityistä tiedottamisintressiä tai mikäli erityisestä syystä asian valmistelua ei julkisteta ennen päätöksentekoa. Esityslistan liitteitä julkaistaan verkossa harkinnan mukaan ottaen huomioon kunnan asukkaiden tiedonsaanti-intressi.

Hallintosäännön 136 §:n mukaisesti toimielimen jäsenen on kutsuttava varajäsen sijaansa, mikäli hän ei pääse kokoukseen. Kun jäsen on esteellinen jossakin kokousasiassa tai esteen vuoksi ei voi osallistua jonkin asian käsittelyyn, hän voi kutsua varajäsenen yksittäisen asian käsittelyyn. Myös puheenjohtaja, esittelijä tai toimielimen sihteeri voivat toimittaa kutsun varajäsenelle.

Kuntalain 103 §:n mukaisesti muu toimielin kuin valtuusto on päätösvaltainen, kun enemmän kuin puolet jäsenistä on läsnä.

Hallintosäännön 140 §:n mukaan avattuaan kokouksen puheenjohtaja toteaa läsnä olevat sekä onko kokous laillisesti koolle kutsuttu ja päätösvaltainen.

Kokouskutsu ja esityslista on lähetetty osallistujille 11.9.2025.

Pöytäkirjantarkastajat

Hallintosäännön 152 §:n mukaan pöytäkirja tarkastetaan toimielimen päättämällä tavalla. Pöytäkirja voidaan allekirjoittaa ja tarkastaa sähköisesti.

Hallintosäännön 153 §:n mukaan kunnanhallituksen pöytäkirja siihen liittyvine oikaisuvaatimusohjeineen tai valitusosoituksineen pidetään tarkastamisen jälkeen nähtävänä kunnan verkkosivuilla siten kuin kuntalain 140 §:ssä tarkemmin säädetään.

Kuntalain 140 §:ssä todetaan, että jos asia on kokonaan salassa pidettävä, pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan maininta salassa pidettävän asian käsittelystä. Pöytäkirjassa julkaistaan ainoastaan tiedonsaannin kannalta välttämättömät henkilötiedot. Pöytäkirjan sisältämät henkilötiedot on poistettava tietoverkosta oikaisuvaatimus- tai valitusajan jälkeen.

Pöytäkirja pyritään tarkastamaan nopeasti toimielimen kokouksen jälkeen, koska päätöksen katsotaan syntyneen vasta sitä koskevan pöytäkirjan tarkastamisella.

Kunnan jäsenen katsotaan saaneen päätöksestä tiedon seitsemän päivän kuluttua siitä, kun pöytäkirja on nähtävänä yleisessä tietoverkossa.

Pöytäkirjan tarkastusvuorossa ovat jäsenet Maija-Stiina Rahkonen ja Manu Alarto.

Tämän kokouksen pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti viimeistään 17.9.2025. Pöytäkirja julkaistaan kunnan www-sivuilla viimeistään 18.9.2025.

Asioiden käsittelyjärjestys

Hallintosäännön 142 §:n mukaan asiat käsitellään esityslistan mukaisessa järjestyksessä, jollei toimitella toisin päätä.

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää

- 1) todeta kokouksen laillisesti koolle kutsutuksi ja päätösvaltaiseksi,
- 2) valita pöytäkirjantarkastajiksi Maija-Stiina Rahkosen ja Manu Alarton, jotka toimivat samalla myös ääntenlaskijoina sekä
- 3) hyväksyä käsittelyjärjestyksen esityslistan mukaisena.

Päätös:

Kunnanhallitus

15.09.2025

159**Tammelan kunnan hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2025-2029****KHALL 15.09.2025**

24/12.08.00/2025

Kunnassa valmistellaan laaja hyvinvointikertomus ja hyvinvointisuunnitelma kerran valtuustokaudessa. Suunnitelman toteutumista ja ajankohtaista hyvinvointitietoa seurataan vuosittain hyvinvointiraportissa. Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma jakaantuu kertomusosaan, jossa kuvataan hyvinvoinnin nykytilanne ja suunnitelmaosaan, jossa on kuvattu tavoitteet ja toimenpiteet hyvinvoinnin ylläpitämiseen ja kehittämiseen.

Kunnan lakisääteisiin tehtäviin kuuluu asukkaidensa terveyden ja hyvinvoinnin, sekä näihin vaikuttavien tekijöiden seuraaminen. Hyvinvointikertomus on kunnan työväline hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen suunnitteluun, seurantaan, arviointiin ja raportointiin. Hyvinvoinnin edistäminen on terveyteen sijoittamista ja tietoista voimavarojen kohdentamista ja vaikuttamista terveyden taustatekijöihin.

Tammelan hyvinvointisuunnitelmaa on työistetty seitsemän hengen ydin hyvinvointityöryhmässä sekä laajassa poikkihallinnollisessa hyvinvointityöryhmässä. Hyvinvointitietoa on koottu valtakunnallisista tietokannoista ja tutkimuksista. Tammelan kunnassa on lisäksi toteutettu paikallista tiedonkeruuta, kuten hyvinvointikysely ja yhdistysillan tiedonkeruu.

Tammelan kunnan hyvinvointisuunnitelman teemat noudattavat kunnan strategisia linjauksia ja tavoitteiden asettelussa on huomioitu Kanta-Hämeen hyvinvointialueen hyvinvointisuunnitelmassa asetetut painopisteet ja tavoitteet. Tammelan kunnan hyvinvointikertomuksessa ja -suunnitelmassa tarkastellaan kuntakohtaista tietoa hyvinvoinnista ja pyritään huomioimaan Tammelassa tunnistettuja tarpeita.

Lapsivaikutusten arviointi (Kvalt 60 §, 23.9.2019)

Päätöksen lapsivaikutukset: On

Valmistelija: Hyvinvointikoordinaattori Anna-Kaisa Jyrkkänen, p. 050 379 1189

Esittelijä: Kunnanjohtaja Juuso Alatalo

Päätösehdotus: Kunnanhallitus hyväksyy Tammelan kunnan hyvinvointikertomuksen ja -suunnitelman 2025–2029 ja lähettää sen edelleen kunnanvaltuuston hyväksyttäväksi.

Päätös:

Liitteet

Liite 1 Tammelan hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2025-2029

- Liite 2 Lapsivaikutusten arviointi Tammelan kunnan hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2025-2029
- Liite 3 Hyvinvointikertomus ja -suunnitelma 2025-2029

Kunnanhallitus

15.09.2025

160

Ehkäisevästä päihdetyöstä vastaavan toimielimen nimeäminen**KHALL 15.09.2025**

24/12.08.00/2025

Ehkäisevän päihdetyön järjestämistä koskevan lain (523/2015) 5 §:n mukaan kunta huolehtii ehkäisevän päihdetyön tarpeen mukaisesta organisoinnista alueellaan ja nimeää ehkäisevän päihdetyön tehtävistä vastaavan toimielimen. Kunnan toimielimen tehtävänä on: 1) huolehtia kunnan päihdeolojen seurannasta ja niitä koskevasta tiedotuksesta; 2) huolehtia siitä, että päihdehaittoja ja niiden vähentämistä koskevaa tietoa tarjotaan yksityisille henkilöille ja koko väestölle; 3) lisätä ja tukea päihdehaittoja ehkäisevien toimien osaamista kaikissa kunnan tehtävissä; 4) esittää ja edistää ehkäisevän päihdetyön toimia kunnan hallinnossa, erityisesti sivistys-, liikunta- ja nuorisotoimissa sekä elinkeinotoimissa; 5) huolehtia siitä, että 1-4 kohdassa tarkoitetut toimet sovitetaan yhteen kunnan ja hyvinvointialueen yhteistyössä sekä poliisin, alkoholilain (1102/2017) ja tupakkalain (549/2016) noudattamisen valvonnasta vastaavien viranomaisten, elinkeinoelämän ja erityisesti ehkäisevään päihdetyöhön osallistuvien yleishyödyllisten yhteisöjen ehkäisevään päihdetyöhön kuuluvien ja sitä tukevien toimien kanssa.

Kunnanhallituksen päätöksessä 20.11.2017 344 § on Tammelan lain mukaiseksi ehkäisevän päihdetyön toimielimeksi nimetty Forssan seudun ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilöverkosto. Forssan seudun ehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilöverkosto toimii ennaltaehkäisevän päihdetyön toimeenpanevana elimenä. Yhdyshenkilöverkoston tehtävänä on huolehtia seutukunnallisesta yhteistyöstä, tiedon välittämisestä sekä toiminnan kehittämisestä. Verkosto tukee toiminnallaan kunnissa tehtävää ehkäisevää päihdetyötä mm, viestimällä, tekemällä seutukunnallista yhteistyötä laajasti eri toimijoiden kanssa ja järjestämällä koulutusta kuntalaisille ja työntekijöille. Hyvinvointikoordinaattori on toiminut ennaltaehkäisevän päihdetyön yhdyshenkilönä ja verkoston jäsenenä.

Laki ehkäisevän päihdetyön järjestämisestä (523/2015) edellyttää, että kunnan tulee nimetä ehkäisevästä päihdetyöstä vastaava toimielin, joka vastaa lakisääteisten ehkäisevän päihdetyön tehtävien järjestämisestä kunnassa. Käytännössä tarkoitukseen soveltuvia kuntalain (410/2015, 30 §) mukaisia toimielimiä ovat esimerkiksi valtuusto, kunnanhallitus, lautakunta, valiokunta, toimikunta ja jaosto (Ehkäisevän päihdetyön toimintaohjelma, STM 2015:19). Toimielimellä on oltava riittävästi päätösvaltaa ja monialaista asiantuntemusta, jotta se voi edistää lain velvoitetta eri toimijoiden työn yhteensovittamisesta sekä päättää ehkäisevää päihdetyötä koskevista toimista eri hallinnonaloilla.

Valmistelija:

Hyvinvointikoordinaattori Anna-Kaisa Jyrkkänen, p. 050 379 1189

Esittelijä: Kunnanjohtaja Juuso Alatalo

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää nimetä lain mukaiseksi ehkäisevän päihdetyön toimielimeksi kunnanhallituksen.

Päätös:

Kunnanhallitus

15.09.2025

161**Viestintäohje****KHALL 15.09.2025**

49/00.01.02/2025

Viestintäohje on laadittu Tammelan kunnan henkilöstön tueksi ja käytännön ohjeeksi erilaisiin viestinnällisiin tehtäviin. Sisäinen viestintäohje kattaa ohjeistuksen Tammelan kunnan viestinnästä, äänensävyystä ja ilmeestä, viestinnän toimenpiteistä sekä viestinnän vastuista. Muut viestintää tukevat ohjeet, kuten graafinen ohjeistus ja 365-viestinnän opas täydentävät osaltaan viestintäohjetta. Viestintäohje päivitetään tarvittaessa.

Viestintäohje on osa viestinnän kokonaissuunnitelmaa, viestintästrategiaa. Viestintästrategia määrittää kuntastrategian pohjalta, mitä viestinnällä halutaan saavuttaa ja miten se toteutetaan. Tämä viestintäohje on valmisteltu päätöksentekoon Tammelan kunnan viestinnän työryhmässä.

Hallintosäännön 6 §:n mukaan kunnanhallitus johtaa kunnan viestintää ja hyväksyy yleiset ohjeet viestinnän ja tiedottamisen periaatteista.

Valmistelija: Kulttuuri- ja viestintäkoordinaattori Sirkka Laine, p. 040 778 1923

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää hyväksyä viestintäohjeen liitteen mukaisesti voimaantulevaksi 16.9.2025 alkaen.

Päätös:

Liitteet

- Liite 4 VIESTINTÄOHJE 15092025_Tammelan kunta
- Liite 5 Graafinen ohje_Tammelan kunta
- Liite 6 Kriisiviestintäohje_2024_Tammelan kunta
- Liite 7 Kuvaus- ja julkaisulupa_Tammelan kunta
- Liite 8 Palaverikäytännöt_Tammelan kunta
- Liite 9 M365 pelikirja_luonnos 2024_Tammelan kunta

162**Tasopalkkajärjestelmä 1.2.2025 alkaen (KVTES ja OVTES osio G) käyttöönotto****KHALL 15.09.2025**

82/01.02.01.00/2025

Kunta-alan palkkausjärjestelmä uudistuu. KVTES:iin tulee uusi tasopalkkajärjestelmä. Työntantajien tulee viedä järjestelmä käytäntöön 30.9.2025 mennessä. Kunta-alan neuvotteluosapuolet KT, JAU, JUKO ja SOTE ovat hyväksyneet neuvottelutuloksen KVTES:in uudesta tasopalkkajärjestelmästä.

Tasopalkkajärjestelmä korvaa tehtävän vaativuuden arviointijärjestelmän. Tasopalkkajärjestelmä perustuu osaamisen ja vastuun (OSVA) tasokriteereihin, jotka on määritelty palkkaliitteissä. Osaamisen ja vastuun tasoja on palkkaryhmittäin kolme (A, B ja C). Tietyissä rajatuissa tilanteissa on mahdollista maksaa A-tason alle menevää palkkaa. Tasopalkkajärjestelmä on sitova. Paikallisesti voidaan kuitenkin sopia lisätasoista (esim. D, E).

Valtakunnallisten tasokriteerien tueksi luodaan tarkentavat paikalliset tasokuvaukset. Paikallisesti on mahdollista päättää lisäksi muita palkkaryhmäkohtaisia tasokriteerejä. Palkkaryhmien ulkopuolisten (esim. johto ja projektihenkilöstö) tasopalkkamallista on oma suosituksensa. Tietyistä lisätehtävistä - ja/tai vastuista on mahdollista maksaa paikallisesti määriteltyä tasolisää. Valtakunnallisia tasolisiä on kaksi: Opiskelijan ohjaukseen ja varhaiskasvatuksen lääkehoitoon liittyvät lisät.

Kuntatyöntantajien (KT) suosituksen mukaisesti kunnanjohtajan viranhaltija päätöksellä 1.2.2025 alkaen perustettiin paikallinen palkkaustyöryhmä. Työntantajan edustajina työryhmässä ovat kunnanjohtaja Juuso Alatalo, henkilöstöpäällikkö Leena Ahola sekä reskontra- ja palkkasihteeri Merja Suoranta. Työntekijöiden edustajina toimivat pääluottamusmiehet Katja Jylhänkangas JHL, Mikko Lehtoranta JUKO sekä Paula Pakkanen JYTY. Palkkaustyöryhmän tehtävänä on seurata tasopalkkajärjestelmän käyttöönoton etenemistä.

11.2.2025 Tammelan kunnan hallintosäännön 8 luvun 41 §:n mukaan kunnanhallituksella on yleistöimivalta henkilöstöasioissa.

Jotta tasopalkkajärjestelmä pysyy ajan tasalla ja tiedot ovat oikeat, on tärkeää päivittää tasopalkkajärjestelmän tasopalkat ja tasolisät aina kun ne muuttuvat sopimuskorotuksien mukaisesti. Näiden tietojen osalta tasopalkkajärjestelmää voidaan päivittää tarpeen mukaan, mutta sitä ei tarvitse hyväksyttää kunnanhallituksessa. Tasopalkkajärjestelmän sisältöä muutettaessa ja kehitettäessä neuvotellaan paikallisesti luottamusedustajien kanssa ja hyväksytään kunnanhallituksessa.

Paikallinen palkkausryhmä on neuvotellut ja hyväksynyt osaltaan Tammelan kunnan tasopalkkajärjestelmän 1.2.2025 alkaen (KVTES ja OVTES osio G) ja esittää järjestelmän käyttöönottoa lokakuun palkkoihin eli 1.10.2025 alkaen.

Tammelan kunnan tasopalkkajärjestelmä 1.2.2025 alkaen on tämän asian liitteenä.

Valmistelija: Henkilöstöpäällikkö Leena Ahola, p. 050 569 6348

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää ottaa Tammelan kunnan tasopalkkajärjestelmän voimaan takautuvasti 1.2.2025 alkaen (KVTES ja OVTES osio G). Järjestelmän käyttöönotto tapahtuu lokakuun palkkoihin eli 1.10.2025 alkaen.

Päätös:

Liitteet

Liite 10 Tasopalkkajärjestelmä

163**Harkinnanvaraisen virkavapauden/työloman myöntämisperiaatteet 1.10.2025 alkaen****KHALL 15.09.2025**

150/01.00.02/2025

Viranhaltijalle/työntekijälle voidaan hakemuksesta myöntää määräajaksi vapautus virkatehtävien hoitamisesta joko kokonaan tai osittain. Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain (304/2003) 27 § todetaan, että virkavapaan myöntäminen ja sen pituus ovat työnantajan harkinnassa, jollei muualla toisin säädetä tai virkasopimuksessa ole toisin määrätty. Mikäli virkavapaata ei voida myöntää hakemuksen mukaisesti, hakemus on hylättävä tai virkavapaa voidaan viranhaltijan kirjallisella suostumuksella myöntää muullakin tavalla.

Kunnallisesta viranhaltijasta annetun lain 12 § mukaan työnantajan on kohdeltava viranhaltijoita tasapuolisesti. Tasapuolinen kohtelu edellyttää, että viranhaltijoita, jotka ratkaistavan asian kannalta ovat samassa asemassa, kohdellaan samalla tavalla. Tasapuolisesta kohtelusta poikkeaminen edellyttää, että poikkeaminen viranhaltijoiden tehtävät ja asema huomioon ottaen on perusteltua.

Henkilöstöpäällikkö ja johtoryhmä ovat päivittäneet 8.6.2022 §186 kunnanhallituksen hyväksymät harkinnanvaraisen virkavapauden/työloman myöntämisperiaatteet. Yhteistyötoimikunta on 4.2.2025 käsitellyt harkinnanvaraisten virkavapaiden/ työlomien myöntämisen periaatteet ja kokouksessa esille tulleet muutosehdotukset on huomioitu periaatteiden päivityksessä.

Vaikuttavin muutos päivitettyssä versiossa koskee henkilöstön omaehtoisen koulutuksen tukemista. Aikaisemmin omaehtoiseen koulutuksen ei ole myönnetty harkinnanvaraista palkallista vapaata, vaan omaehtoiset tutkinnot ja koulutukset on suoritettu omalla ajalla.

Esityksenä nyt on, että työnantajan kannalta erityisen hyödylliseksi ja henkilöstötarpeita tukevaksi katsottavaan omaehtoiseen koulutukseen voidaan myöntää palkallista virka- tai työvapaata lähipäiviin osallistumiseksi enintään 5 päivää vuodessa koulutuksen ajan. Lisäksi työnantaja tukee tutkinnon suorittajaa 350 € arvoisella kertaluontoisella koulutuskorvauksella, edellyttäen että työ/virkasuhde on voimassa 6 kk tutkinnon suorittamisen jälkeen.

Kunnanhallituksen päätös 8.5.2023 § 76 varhaiskasvatuksen opettajan, varhaiskasvatuksen erityisopettajan ja erityisluokanopettajan tutkintojen omaehtoiseen suorittamiseen liittyvistä eduista päättyy 30.9.2025 ja myös näihin ammattiryhmiin sovelletaan koko henkilöstöä koskevia omaehtoisen koulutuksen etuja.

Uutena asiana harkinnanvaraisten vapaiden myöntämisperiaatteisiin on lisätty ammattiyhdistys- ja työsuojelukoulutukseen osallistuminen. Esityksenä on, että jatkossa kunnanjohtaja päättää luottamusmiesten ja työsuojeluvaltuutettujen ammattiyhdistys- ja työsuojelukoulutukseen osallistumisesta kuultuaan toimialajohtajaa.

Valmistelija: Henkilöstöpäällikkö Leena Ahola, p. 050 569 6348

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää hyväksyä päivitettyt harkinnanvaraisten virka- ja työvapaiden myöntämisperiaatteet 1.10.2025 alkaen.

Päätös:

Liitteet

Liite 11 Harkinnanvaraisten vapaiden myöntämisperiaatteet 1.10.2025 alkaen

Kunnanhallitus
Kunnanhallitus
Kunnanhallitus

§ 76
§ 188

08.05.2023
30.10.2023
15.09.2025

164

Varhaiskasvatuksen opettajien työehtojen edistäminen

KHALL 08.05.2023 § 76

Varhaiskasvatuksen opettajista ja erityisopettajista on huolestuttava pula varhaiskasvatuksessa. Tilanne on valtakunnallinen ja asettaa kunnat haastavaan tilanteeseen lakisääteisen työvoiman rekrytoimisen ja pitovoiman suhteen. Erityisen haastava tilanne on maaseutumaisissa kunnissa, joissa koulutusmahdollisuudet ovat etäisyyksien päässä.

Tammelassa on ollut auki varhaiskasvatuksen erityisopettajan paikka kolmen vuoden ajan tuloksetta. Kelpoisia varhaiskasvatuksen opettajia ei ole saatu kaikkiin tehtäviin, erityisesti esiopetuskelpoisista varhaiskasvatuksen opettajista on pulaa. Talven 2023 varhaiskasvatuksen opettajan haussa ei ollut hakijana yhtään varhaiskasvatuksen opettajaa, jolla olisi ollut valmiina suomalainen kasvatustieteen kandidaatin tai maisterin tutkinto. Varhaiskasvatustieteen edellyttää vuoteen 2030 mennessä, että varhaiskasvatuksen henkilöstörakenteeseen kuuluu varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja sekä riittävä määrä varhaiskasvatuksen erityisopettajia. Etenkin yliopistokoulutetuista kasvatustieteen kandidaateista ja maisterista varhaiskasvatuksen opettajan tai erityisopettajan pätevyydellä on pulaa.

Ratkaisua työvoiman saatavuuteen ja pysyvyyteen edistää työolot, palkkaus ja koulutusmahdollisuudet. Tammelan varhaiskasvatuksessa on kehitetty työolosuhteita vastaamaan nykyistä varhaiskasvatustieteen opetussuunnitelmaa, lisäksi kunnan henkilöstö on huomioitu henkilöstöeduin. Varhaiskasvatuksen opettajien palkkaus ja koulutusmahdollisuudet varhaiskasvatuksen opettajakasi tai erityisopettajaksi edellyttävät kehittämistä.

Tammelassa varhaiskasvatuksen lastenhoitajien palkkaa korotettiin vuoden 2021-2022 aikana 6,36 prosenttiin ja vuorohoidon lastenhoitajien 10,65 prosenttiin hinnoittelun peruspalkan alarajasta. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan palkkaa korotettiin vuoden 2022 aikaan 12,60 prosenttiin hinnoittelun peruspalkan alarajasta. Perhepäivähoitajien palkka on 12,26 prosenttia alarajasta. Muiden ammattiryhmien palkkojen tarkastus on jäänyt vähemmälle huomiolle. Varhaiskasvatuksen opettajan palkka on tällä hetkellä 3,45 prosenttia alarajasta, varhaiskasvatuksen sosionomin 3,95 prosenttia, päiväkodin johtajan 5,59 prosenttia ja varhaiskasvatuspäällikön on ollut sama vuodesta 2014 alkaen yleiskorotuksia lukuun ottomatta. Epäpätevän varhaiskasvatuksen opettajan tehtäväkohtainen palkka on korotettu 6,05 prosenttia hinnoittelun peruspalkan alarajasta.

Varhaiskasvatuksen opettajien saatavuuden ja työtä tekevien pysyvyyden parantamiseksi ehdotuksena on korottaa varhaiskasvatuksen opettajien palkkaa koulutussidonnaisesti. Koulutussidonnaisuus perustuu virkaehtosopimukseen (KVTES/OVTES). Varhaiskasvatuksen opettajan OVTES hinnoittelun peruspalkka on nyt 2568,34 ja Tammelassa tehtäväkohtainen palkka 2657,06. Varhaiskasvatuksen epäpätevän opettajan (KVTES) hinnoittelun peruspalkka on 2480,71 ja Tammelassa tehtäväkohtainen palkka 2630,88. Varhaiskasvatuksen sosionomin (KVTES) hinnoittelun peruspalkka on 2530,96 ja Tammelassa tehtäväkohtainen palkka 2630,88. Osa kunnista on päättänyt rekrytointilisään, varhaiskasvatuksen opettajan palkan korottamiseen tai tehtäväkohtaisen palkanlisään kasvatustieteen maisterin tutkinnon perusteella.

Varhaiskasvatuksen opettajien ja kelpoisuuden vaativien varhaiskasvatuksen viranhaltijoiden saatavuuden ja pysyvyyden parantamiseksi ehdotus tehtäväkohtaisten palkkojen korottamiseksi on seuraava:

- varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus, esiopettajan kelpoisuus, kasvatustieteen maisterin tutkinto +350 €/kk
- varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus, esiopettajan kelpoisuus, kasvatustieteen kandidaatin tai lastentarhanopettajan tutkinto +250 €/kk
- varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus, esiopettajan kelpoisuus, sosionomin tai vastaavan tutkinnon mukainen kelpoisuus +200 €/kk
- varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuus +150 €/kk

Palkkamuutoksen vaikutus varhaiskasvatuksen talousarvioon on + 54 000 € vuodessa.

Tammelassa työskentelee 17 varhaiskasvatuksen opettajaa (kasvatustieteen maistereita 1, kasvatustieteen kandidaatteja 1, esiopetuskelpoisia varhaiskasvatuksen opettajia 7, varhaiskasvatuksen opettajia sosionomikoulutuksella 7). Osa kelpoisista varhaiskasvatuksen opettajista on työlomalla tai tehtävään ei ole ollut kelpoista hakijaa, joten sijaisuuksiin on palkattu lähihoitajia tai vastaavan koulutuksen omaavia 5. Varhaiskasvatuksen erityisopettajista yksi on kelpoinen tehtävään ja kaksi ovat varhaiskasvatuksen opettajia. Päiväkodin johtajilla ja varhaiskasvatuspäälliköllä on kasvatustieteen maisterin tutkinto.

Varhaiskasvatuksen opettajan tehtävät ovat muuttuneet vaativammiksi lakimuutosten myötä. Varhaiskasvatuksen opettaja vastaa lapsiryhmästä, sen suunnittelusta, arvioinnista ja toiminnan toteutumisesta. Varhaiskasvatuksen opettajan vastuulla on lapsen henkilökohtaisen suunnitelman laatiminen. Varhaiskasvatuksen opettaja johtaa oman lapsiryhmän henkilöstötiimiä pedagogisella osaamisella. Varhaiskasvatuksen opettajan tehtävään edellytetään vuoden 2030 jälkeen kasvatustieteen maisterin, kasvatustieteen kandidaatin ja varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisuutta opintojen siirtymäsäädökset huomioiden. Varhaiskasvatuksen lapsiryhmän tiimissä tulee olla

varhaiskasvatuksen opettaja, varhaiskasvatuksen sosionomi ja varhaiskasvatuksen lastenhoitaja. Kaikissa lapsiryhmissä tulee olla saatavilla riittävät varhaiskasvatuksen opettajan palvelut. Varhaiskasvatuksen hallinnon ja päiväkodin johtamistehtävään edellytetään kasvatustieteen maisterin tutkintoa. Varhaiskasvatuksen johtamistehtävä sisältää kasvatus- ja opetushallinnon lainsäädännön hallintaa, pedagogista johtamista ja kehittämistä, kasvatustieteellisen ammatillisen toimijuuden johtamista, henkilöstön ja hyvinvoinnin johtamista sekä henkilökohtaisen johtamisosaamisen kehittämistä muuttuvassa yhteiskunnassa. Lisäksi johtamistehtävä edellyttää laajasti erilaisten tietokoneohjelmien käytön osaamista.

Varhaiskasvatuksen erityisopettajien saatavuutta parantaa varhaiskasvatuksen opettajien koulutusmahdollisuuksien tukeminen varhaiskasvatuksen erityisopettajiksi. Varhaiskasvatuksen opettajien saatavuutta parantaa varhaiskasvatuksen sosionomien ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajien koulutusmahdollisuuksien tukeminen varhaiskasvatuksen opettajiksi. Koulutuksissa edellytetään lähiopetuspäiviä koulutuksesta riippuen vähintään kahden kuukauden ajalle. Koulutetusta henkilökunnasta on kova kysyntä varhaiskasvatuksessa. Kunnan palvelujen turvaamiseksi henkilöstön osaamiseen ja hyvinvointiin huomion kiinnittäminen parantaa kunnan toimintaedellytyksiä. Kunnan muun henkilöstön osalta koulutuksen tukemiseen palataan harkinnanvaraisia vapaita koskevan ohjeen päivityksen yhteydessä.

Valmistelija: Varhaiskasvatuspäällikkö Paula Laakso, puh. 050 372 2267

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää

- 1) varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisten työntekijöiden palkan korottamisesta 1.8.2023 alkaen seuraavasti:
 - kasvatustieteen maisterin koulutus +350 €/kk,
 - kasvatustieteen kandidaatin koulutus +250 €/kk,
 - varhaiskasvatuksen opettajan ja esiopettajan koulutus +200 €/kk sekä
 - varhaiskasvatuksen opettajan ja sosionomin koulutus +150 €/kk
- 2) varhaiskasvatuksen opettajan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan koulutuksen tukemisesta myöntämällä palkallista vapaata 2 pv/kk kunnan vakituiselle henkilökunnalle 1.8.2023 alkaen.

Päätös: Kunnanhallitus päätti

- 1) varhaiskasvatuksen opettajan kelpoisten työntekijöiden palkan korottamisesta 1.8.2023 alkaen seuraavasti:
 - kasvatustieteen maisterin koulutus +350 €/kk,
 - kasvatustieteen kandidaatin koulutus +250 €/kk,
 - varhaiskasvatuksen opettajan ja esiopettajan koulutus +200 €/kk sekä

- varhaiskasvatuksen opettajan ja sosionomin koulutus +150 €/kk
- 2) palauttaa valmisteluun varhaiskasvatuksen opettajan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan koulutuksen tukemista koskevan asian.

Ote: varhaiskasvatuspäällikkö, henkilöstöpäällikkö

KHALL 30.10.2023 § 188

Kunnanhallitus palautti varhaiskasvatuksen opettajan ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan koulutusmahdollisuuksien tukemiseen liittyvän asian uudelleen valmisteluun. Aikaisemmassa käsittelyssä 8.5.2023 § 76 esityksenä oli kaksi palkallista koulutuspäivää kuukaudessa lähiopiskelua varten. Tutkintoon johtavien palkallisten koulutuspäivien rinnalle on noussut koulutuskorvaus tutkinnon saavuttamisen jälkeen tai palkallisten koulutuspäivien määrä vuodessa. Lisäksi kunnassa on ilmennyt tarve lisätä erityisopettajia kouluissa.

Varhaiskasvatuksen opettajista, varhaiskasvatuksen erityisopettajista ja perusopetuksen erityisluokanopettajista on tällä hetkellä pulaa. Työntekijöiden työuralla etenemismahdollisuuksia voidaan lisätä tukemalla koulutusta esimerkiksi lisäkouluttautumalla varhaiskasvatuksen lastenhoitajasta varhaiskasvatuksen opettajaksi tai varhaiskasvatuksen opettajasta varhaiskasvatuksen erityisopettajaksi tai luokanopettajasta erityisopettajaksi. Varhaiskasvatuksen opettajan ja erityisopettajan koulutuksiin sisältyy muun muassa työssä oppimista, joka yleensä toteutetaan yliopistojen määräämissä työharjoittelupaikoissa. Tässä tilanteissa työntekijälle jää lähes ainoaksi vaihtoehtoksi anoa palkatonta vapaata. Palkallisten koulutuspäivien määrä vuodessa toimisi tukena näissä tilanteissa. Varhaiskasvatuksen opettajan koulutus täydentävänä monimuotokoulutuksena kestää yleensä kaksi vuotta ja yliopistokoulutuksena yleensä neljä vuotta. Varhaiskasvatuksen erityisopettajan koulutuksen kesto on yleensä yksi lukuvuosi. Luokanopettajaa täydentävät erityisluokanopettajan opinnot ovat yhden lukuvuoden mittaiset.

Koska koulutuksen kesto riippuu osittain opiskelijasta, yhtenä koulutuksen tukemisen vaihtoehtona on työnantajan maksama koulutuskorvaus määrätyn tutkinnon saavuttamisesta. Koulutustuki kannustaa tutkinnon loppuunsaattamiseen ja työllistymiseen kunnassa. Koulutuskorvauksen tarkoitus on kompensoida työntekijän palkatonta opintojaksoa taloudellisella tuella. Tutkinnon tulee tuoda lisäarvoa työnantajalle aloilla, joilla työntekijöiden saatavuus on tällä hetkellä heikkoa. Koulutustuki edistää kunnan osaamispääoman lisäämistä ja työpaikkojen vakituista täyttämistä. Kunnan näkökulmasta koulutetulla henkilöstöllä voidaan saavuttaa taloudellista etua määräaikaisten palkkaamisen vähentyessä.

Palkalliset koulutuspäivät tutkintoon johtavassa koulutuksessa tukee ja kannustaa vakituisen työntekijän lisäkouluttautumista. Koulutuskorvaus

kannustaa vakituista työntekijää saavuttamaan tutkinnon ja jatkamaan työtä Tammelan kunnassa. Palkalliset koulutuspäivät lisäävät taloudellista tukea ja kannustaa hakemaan lisätutkintoon johtaviin koulutuksiin. Vakituksella henkilöstöllä on paljon työkokemuksen tuomaa osaamista, joka voidaan ajatella olevan eduksi lisäkoulutusvaiheessa.

Valmistelija: Varhaiskasvatuspäällikkö Paula Laakso, puh. 050 372 2267
Sivistystoimenjohtaja Pekka Lintonen, puh. 050 339 3675

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää, että

- 1) kunta tukee vakituisen työntekijän varhaiskasvatuksen opettajan, varhaiskasvatuksen erityisopettajan tai erityisluokanopettajan tutkintoon johtavaa koulutusta kymmenellä palkallisella koulutuspäivällä vuodessa. Tutkintoa kohden koulutuspäiväetuus myönnetään erityisopettajan opintoihin yhden vuoden ajalle ja varhaiskasvatuksen opettajan opintoihin kahden vuoden ajalla (1. lukuvuosi 10 päivää ja 2. lukuvuosi 10 päivää).
- 2) kunta maksaa vakitukselle työntekijälle varhaiskasvatuksen opettajan tutkinnon valmistumisesta kertaluontoisena koulutuskorvauksena 700 euroa ja varhaiskasvatuksen erityisopettajan tai erityisluokanopettajan tutkintoon valmistumisesta kertaluontoisena koulutuskorvauksena 500 euroa. Korvaus maksetaan kyseiseen koulutukseen valmistumisen jälkeen puolen vuoden kunnassa tehdyn työn jälkeen.
- 3) koulutuskorvaus maksetaan kunnan tarpeen mukaisesti eli kunnassa tarvittavan varhaiskasvatuksen opettajien, varhaiskasvatuksen erityisopettajien tai perusopetuksen erityisluokanopettajien määrän mukaan. Koulutukseen osallistumisesta ja etuudesta sovitaan ennen koulutuksen aloittamista. Tuen saaminen edellyttää viranhaltijapäätöstä.

Lisäksi kunnanhallitus päättää edellyttää, että työntekijän on oltava vakituksessa työsuhteessa Tammelan kunnassa korvausten myöntöhetkellä.

Asian käsittely: Varhaiskasvatuspäällikkö Paula Laakso oli klo 15.02—15.17 välisen ajan läsnä kokouksessa esittelemässä asiaa. Hän kertoi myös siitä, miten kunnanhallituksen keväällä tekemä päätös on vaikuttanut varhaiskasvatuksen rekrytointeihin. Paula Laakso poistui kokouksesta ennen päätöksentekoa.

Ilkka Tuovinen saapui kokoukseen tämän pykälän käsittelyn aikana.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi päätösehdotuksen yksimielisesti.

Ote: Sivistystoimenjohtaja, varhaiskasvatuspäällikkö, henkilöstöpäällikkö

Varhaiskasvatuksen opettajista ja erityisopettajista oli huolestuttava pula koronavuosien jälkeisellä ajalla. Valtakunnalliseksi muodostunut varhaiskasvatuksen opettajapula näyttäytyi Tammelassa siten, että lukuisten rekrytointien tuloksena yhtään kelpoista hakijaa ei hakenut varhaiskasvatuksen opettajan tai varhaiskasvatuksen erityisopettajan työpaikkoja. Näitä työpaikkoja täytettiin ilman kelpoisuutta olevilla työntekijöillä, koska lapsiryhmässä pitää olla varhaiskasvatustilain mukainen henkilöstömitoitus. Varhaiskasvatuksen henkilöstön kelpoisuusehdoista on säädetty lailla. Tilanteen korjaamiseksi kunnassa päätettiin tukea vakituudessa työsuhhteessa olevia työntekijöitä kouluttautumaan varhaiskasvatuksen opettajiksi tai varhaiskasvatuksen erityisopettajiksi. Lisäksi työehtoja parannettiin palkkauksen osalta.

Kunnanhallituksen päätöksellä vakituisten varhaiskasvatuksen opettajan kouluttautumista varhaiskasvatuksen erityisopettajaksi ja varhaiskasvatuksen lastenhoitajien kouluttautumista varhaiskasvatuksen opettajaksi on tuettu antamalla työntekijälle palkallista opintovapaata 10 päivää erityisopettajan koulutukseen yhden vuoden ajalle ja varhaiskasvatuksen opettajan tutkintoon kahden vuoden ajalle (yhteensä 20 päivää). Lisäksi kunta maksaa vakitukselle työntekijälle tutkinnon valmistumisesta kertaluontoisena koulutuskorvauksena 500 euroa/700 euroa valmistumisen jälkeen puolen vuoden kuluttua kunnassa tehdyn työn jälkeen, jolloin työntekijän on oltava kunnassa vakituudessa työsuhhteessa. Koulutustuki on tehty varhaiskasvatuksen kelpoisuusehdot täyttävän henkilöstön saavuttamiseksi ja mahdollistanut kunnan vakituisen henkilöstön (varhaiskasvatuksen lastenhoitaja tai ohjaaja) kouluttautumisen ja etenemisen työuralla.

Lähtötilanteessa varhaiskasvatuksessa ei ollut kelpoista varhaiskasvatuksen opettajaa, vaan varhaiskasvatuksen erityisopettajan tehtävää teki varhaiskasvatuksen opettaja. Myös viisi varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa siirtyi tekemään varhaiskasvatuksen opettajan tehtävää opettajapulan vuoksi. Kolme vuotta sitten myös varhaiskasvatuksen lastenhoitajista oli pulaa, esimerkiksi sijaistarpeisiin oli vaikea saada kelpoisia hakijoita.

Koulutustukea on käyttänyt varhaiskasvatuksen opettaja, joka opiskeli varhaiskasvatuksen erityisopettajaksi ja tekee valmistumisen jälkeen työtä Tammelassa. Tammelassa on nyt kaksi kelpoista varhaiskasvatuksen erityisopettajaa. Tarve kolmannelle ryhmässä olevalle varhaiskasvatuksen erityisopettajalle on vielä. Koulutustukea on käyttänyt kolme varhaiskasvatuksen lastenhoitajaa, jotka opiskelevat varhaiskasvatuksen opettajiksi. Yksi heistä on jo valmistunut ja työskentelee Tammelassa, kahden opinnot ovat edenneet suunnitelmien mukaan työn ohella. Tämänhetkisen tilanteen mukaan koulutustuella opiskelevat työntekijät mukaan lukien varhaiskasvatuksessa on yhtä lukuun ottamatta kaikki varhaiskasvatuksen opettajat paikat saatu täytettyä kelpoisilla työntekijöillä.

Koulutustuki ja varhaiskasvatuksen opettajien työehtojen parantaminen ovat tuottaneet toivotun tuloksen. Toki työelämässä voi tapahtua muutoksia, joihin tulee varautua. Varhaiskasvatuksen henkilöstöä koskeva lakimuutos vuonna 2030 vähentää varhaiskasvatuksen lastenhoitajien määrää lapsiryhmässä ja lisää varhaiskasvatuksen opettajien tai sosionomien määrää. Tämänhetkisen tilanteen mukaan ja lakimuutos huomioiden, Tammelassa kiinnitetään huomiota varhaiskasvatuksen sosionomien rekrytointiin ja varhaiskasvatuksen opettajien (KK, KM) riittävään määrään.

Perusopetuksessa kaksi luokanopettajaa on kouluttautunut eritysluokanopettajaksi.

Valmistelija: Kasvatuspäällikkö Paula Laakso, p. 050 372 2267
Sivistysjohtaja Pekka Lintonen, p. 050 339 3675
Henkilöstöpäällikkö Leena Ahola, p. 050 569 6348

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää, että

- 1) vakituisen varhaiskasvatuksen opettajan, varhaiskasvatuksen erityisopettajan tai erityisloukanopettajan tutkintoon johtava koulutuksen tukeminen päättyy 30.9.2025 kymmenen (10) palkallisen opintopäivän ja koulutuskorvauksen osalta. Sitä ennen aloitetut hyväksytyt koulutukset on mahdollista suorittaa loppuun entisin tukiehdoin.
- 2) varhaiskasvatuksen ja perusopetuksen henkilöstö siirtyy kunnan yhteisiin periaatteisiin koulutusten tukemisessa.

Päätös:

165**Nuorisovaltuuston asettaminen vuosille 2025 - 2027 ja toimintasäännön hyväksyminen****KHALL 15.09.2025**

247/00.00.01.00/2025

Kuntalain (410/2015) 26 §:n mukaan nuorten osallistumis- ja vaikuttamismahdollisuuksien varmistamiseksi kunnanhallituksen on asetettava nuorisovaltuusto tai vastaava nuorten vaikuttajaryhmä ja huolehdittava sen toimintaedellytyksistä. Nuorisovaltuusto voi olla useamman kunnan yhteinen.

Nuorisovaltuustolle on annettava mahdollisuus vaikuttaa kunnan eri toimialojen toiminnan suunnitteluun, valmisteluun, toteuttamiseen ja seurantaan asioissa, joilla on merkitystä kunnan asukkaiden hyvinvointiin, terveyteen, opiskeluun, elinympäristöön, asumiseen tai liikkumiseen sekä muissakin asioissa, joiden nuorisovaltuusto arvioi olevan lasten ja nuorten kannalta merkittäviä. Nuorisovaltuusto tulee ottaa mukaan lasten ja nuorten osallistumisen ja kuulemisen kehittämiseen kunnassa.

Nuorisolain (1285/2016) 24 §:n mukaan kunnan tulee tarjota ja järjestää nuorille mahdollisuus osallistua ja vaikuttaa paikallista, alueellista ja valtakunnallista nuorisotyötä ja -politiikkaa koskevien asioiden käsittelyyn tai heitä tulee muutoin kuulla mainituissa asioissa. Lisäksi nuoria on kuultava heitä koskevissa asioissa.

Nuorisovaltuusto on edustamansa väestöryhmän vaikuttamis- ja kuulemiskanava. Se ei kuitenkaan ole kunnan varsinainen toimielin. Nuorisovaltuuston jäsenet ja varajäsenet eivät myöskään ole luottamushenkilöitä, eivätkä näin ollen toimi virkavastuulla. Kunnat eivät voi hallintosäännössään antaa vaikuttamistoimielimilleen toimivaltaa tehdä hallintopäätöksiä. Sen sijaan hallintosääntöön voidaan kirjata jäsenien puhe- ja läsnäolo-oikeus kunnan toimielinten kokouksissa.

Tammelan kunnan hallintosääntöön on vuonna 2024 lisätty vaikuttamistoimielimiä koskevat pykälät. Hallintosäännön 13 §:n mukaan kunnanhallitus asettaa nuorisovaltuuston valtuustokausittain. Kunnanhallitus hyväksyy nuorisovaltuustolle toimintasäännön, joissa todetaan muun muassa toimielimen lakisääteiset ja mahdolliset muut tehtävät, jäsenten lukumäärä ja valintatapa, toimikausi, erottaminen kesken toimikauden, kokous- ja toimintakäytännöt, puheenjohtajan valinta, sihteerin tehtävien hoitaminen, toimintasuunnitelman laatiminen ja toimintakertomuksen antaminen sekä yhteistyö hyvinvointialueen vastaavan vaikuttamistoimielimen kanssa.

Niin ikään nuorisovaltuuston nimeämällä jäsenellä ja hänen estyneenä ollessaan varajäsenellä on läsnäolo- ja puheoikeus valtuustossa, sivistyslautakunnassa, teknisessä lautakunnassa ja

ympäristölautakunnassa. Nuorisovaltuuston edustaja ei voi olla läsnä kokouksissa salassa pidettävien asioiden käsittelyn aikana.

Nuorisovaltuuston jäseniksi vuosille 2025—2027 on ehdotettu seuraavia:

Ahola Lauri
Aro Alpert
Hakala Emil
Lintukorpi Lempi
Palomäki Valtteri
Rajala Pihla
Riihimäki Elli
Syrjälä Alina
Toivonen Peppi
Tukia Tytti
Virtanen Seela

Nuorisovaltuuston toimintasäännössä on havaittu päivitystarpeita. Tällä hetkellä voimassa olevassa toimintasäännössä todetaan mm., että nuorisovaltuusto on vapaa-ajan lautakunnan alainen elin. Tammelassa ei ole 1.6.2017 alkaen ollut vapaa-aikalautakuntaa. Nuorisovaltuuston asettamisesta ei ole nyt voimassa olevassa toimintasäännössä mainintaa. Nuorisovaltuuston toimikausi on myös syytä muuttaa valtuustokauden mukaiseksi, nyt toimikausi alkaa vuoden alussa. Ehdotuksena olevaan toimintasääntöön on tehty muutos siihen, kuka voi asettua ehdokkaaksi ja kenellä on äänestysmahdollisuus. Aiemmin ehdokkaaksi on voinut asettua 13—18-vuotias nuori. Nyt ehdotetaan, että ikäraja nostetaan 19-vuotiaaksi saakka. Äänestysmahdollisuus on ollut jokaisella 13—19-vuotiaalla kunnassa kirjoilla olevalla nuorella. Nyt ehdotetaan, että ikäraja nostetaan 21-vuotiaaseen saakka. Lisäksi toimintasääntöön on tehty muutamia tarpeen olevia tekstimuutoksia. Ehdotus Tammelan nuorisovaltuuston toimintasäännöksi on liitteenä.

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, p. 040 809 5455

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää

- 1) nimetä Tammelan nuorisovaltuustoon vuosille 2025—2027 seuraavat henkilöt: Ahola Lauri, Aro Alpert, Hakala Emil, Lintukorpi Lempi, Palomäki Valtteri, Rajala Pihla, Riihimäki Elli, Syrjälä Alina, Toivonen Peppi, Tukia Tytti ja Virtanen Seela,
- 2) todeta, että nyt nimitettävän nuorisovaltuuston toimikausi on 1.6.2025—31.5.2027 ja
- 3) hyväksyä liitteenä olevan nuorisovaltuuston toimintasäännön.

Päätös:

Liitteet

Liite 12 Nuorisovaltuuston toimintasääntö 2025

166**Osavuosisikatsaus 1-6/2025****KHALL 15.09.2025**

255/02.02.00/2024

Toimintatuottoja on kertynyt kesäkuun loppuun mennessä noin 2,15 milj. euroa eli noin 58 % talousarviosta. Vuonna 2024 vastaavana ajankohtana kertymä oli noin 2,1 milj. euroa eli noin 61 % vuoden 2024 talousarviosta.

Toimintakulujen toteutuma oli noin 10,1 milj. euroa eli noin 51 % talousarviosta. Vuonna 2024 vastaavana ajankohtana toimintakulujen toteuma oli noin 10,0 milj. euroa, joka oli noin 52 % talousarviosta. Toimintakulut ovat kasvaneet viime vuoteen verrattuna noin 0,1 milj. euroa.

Henkilöstökulujen toteuma oli noin 6,2 milj. euroa eli noin 53 %. Viime vuonna vastaavana ajankohtana henkilöstökulujen toteuma oli noin 6,0 milj. euroa eli noin 53 %.

Varsinaiset palkkakulut ilman henkilösivukuluja olivat kesäkuun 2025 lopussa noin 5 milj. euroa, joka oli noin 0,16 milj. euroa viime vuotta enemmän. Henkilösivukulujen toteuma vuonna 2025 oli noin 1,19 milj. euroa ja vuonna 2024 noin 1,15 milj. euroa vastaavana ajankohtana.

Palvelujen ostojen toteuma oli noin 2,3 milj. euroa ja vuonna 2024 noin 2,5 milj. euroa. Palvelujen ostot vähenivät noin 0,2 milj. euroa viime vuoteen verrattuna.

Aineet, tarvikkeet ja tavarat olivat noin 1,05 milj. euroa. Viime vuonna vastaavana ajankohtana kulut olivat noin 1,07 milj. euroa, joten kulut pienenevät noin 0,03 milj. euroa viime vuoteen verrattuna.

Avustuksia on maksettu noin 0,5 milj. euroa ja vuonna 0,2 milj. euroa, joten avustuksia on maksettu noin 0,21 milj. euroa enemmän viime vuoden vastaavaan ajankohtaan verrattuna.

Muut toimintakulut noin 0,16 milj. euroa (vuonna 2024 0,22 milj. euroa) ovat lähinnä vuokrakuluja ja muita kuluja.

Toimintakate on noin -8,0 milj. euroa (vuonna 2024 noin -7,9 milj. euroa). Toimintakate on noin 0,1 milj. euroa edellistä vuotta suurempi.

Verotuloja on tilitetty maaliskuun loppuun mennessä noin 6,4 milj. euroa, joka on noin 0,02 milj. euroa viime vuotta enemmän. Kaiken kaikkiaan verotulojen toteutuma on noin 45 % talousarviosta.

Valtionosuuksia on tilitetty yhteensä noin 2,3 milj. euroa. Viime vuonna vastaavana ajankohtana valtionosuudet olivat noin 2,2 milj. euroa.

Rahoitustuottojen ja -kulujen jälkeen vuosikate on noin 0,6 milj. euroa. Viime vuonna vastaavana ajankohtana vuosikate oli noin 0,7 milj. euroa.

Kesäkuussa 2025 tilikauden tulos oli noin -240 219 euroa. Edellisenä vuotena vastaavana ajankohtana tilikauden tulos oli noin -132 544 euroa.

Valmistelija: Talous- ja hallintojohtaja Marita Forsberg p. 050 599 1140

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää 1) merkitä tiedoksi osavuositarkastuksen 1-6/2025 ja 2) ehdottaa valtuustolle, että valtuusto merkitsee osavuositarkastuksen 1-6/2025 tietoonsa saatetuksi.

Päätös:

Liitteet

Liite 13 Osavuositarkastus 1.1.-30.6.2025

Kunnanhallitus

15.09.2025

167**Taloustilanne 1.1.-31.7.2025****KHALL 15.09.2025**

255/02.02.00/2024

Taloustilanteen, asukasluvun kehityksen ja työllisyystilanteen raportoinnin tarkoituksena on pitää kunta ajan tasalla tietojen osalta ja varmistaa, että muutoksiin voidaan reagoida nopeasti. Kunnan johtoryhmä ja kunnanhallitus seuraavat taloutta ja tilinpäätösennustetta kuukausittain raportoinnin avulla ja valvovat, että kehitys menee oikeaan suuntaan.

Heinäkuussa 2025 toimintatuottojen toteuma on noin 2,4 milj. euroa, joka on 64 % talousarviossa arvioidusta. Toimintakulut ovat noin -11,4 milj. euroa, joka on n. 57 % talousarviossa arvioidusta. Vuosikate oli noin 1,6 milj. euroa, joka on noin 80 % talousarviossa arvioidusta.

Liitteenä on raportti taloustilanteesta, asukasluvun kehityksestä ja työllisyystilanteesta heinäkuussa 2025 sekä Tammelan kunnan talouden toteutuma 1.1.-31.7.2025.

Valmistelija: Talous- ja hallintojohtaja Marita Forsberg, p. 050 599 1140

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus merkitsee tiedokseen Tammelan kunnan taloustilanteen 31.7.2025, asukasluvun kehityksen tilanteen 31.7.2025 sekä työllisyystilanteen 31.7.2025.

Päätös:

Liitteet

Liite 14 Raportti taloustilanteesta heinäkuu 2025

168**Talousarvioraami 2026****KHALL 15.09.2025**

222/02.02.00/2025

Kuntalain 110 §:n mukaan valtuuston on vuoden loppuun mennessä hyväksyttävä kunnalle seuraavaksi kalenterivuodeksi talousarvio. Sen hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös kolmea tai useampaa vuotta koskeva taloussuunnitelma. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi.

Talousarviossa ja -suunnitelmassa hyväksytään kunnan toiminnan ja talouden tavoitteet. Talousarvio ja -suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen.

Talousarvion valmistelu, aikataulu ja laadintaperusteet

Talousarvion raamiehdotusta on valmisteltu siten, että talousarvion laatimisperustana on vuoden 2025 talousarvio.

Talousarviota valmistellaan ja käsitellään kunnanhallituksessa sekä palvelualueittain johtoryhmässä ja lautakunnissa syksyn aikana.

Valtuusto käsittelee talousarviota kokouksessaan 15.12.2025 kunnanhallituksen 1.12.2025 tekemän esityksen pohjalta.

Talousarvioraamissa on lähdetty siitä, että henkilöstökulut kasvavat 3,18 %. Talousarvioraamin palkkojen sivukulut on laskettu vuoden 2025 sivukululaskennan perusteella.

Poistoihin vaikuttavat talousarvion yhteydessä päätettävät investoinnit ja niiden ajoitus. Mahdolliset investoinnit tulevat kasvattamaan kunnan lainakantaa ja poistojen määrää.

Tammelan kunnan veroprosentti on 8,60 % vuonna 2025. Verotulos on arvioitu Kuntaliiton elokuussa julkaiseman kuntakohtaisen verokehikon mukaisesti. Vuoden 2026 veroprosentit päätetään 10.11.2025 valtuuston kokouksessa.

Valtionosuudet on arvioitu raamissa Kuntaliiton 26.6.2025 julkaiseman ja 13.8.2025 päivittämän valtionosuuslaskelman perusteella. Ennakollisten arvioiden perusteella kunnan valtionosuuksien on arvioitu kasvavan n. 0,12 milj. euroa vuodesta 2025.

Koko kunnan tasolla ensivuoden raami ehdotus tähtää noin 1,8

miljoonan euron vuosikatteeseen. Raamiehdotuksessa tilikauden tulos on n. 0,58 milj. alijäämäinen.

Valmistelija: Kunnanjohtaja Juuso Alatalo, p. 040 706 2667
Talous- ja hallintojohtaja Marita Forsberg, p. 050 599 1140
Sivistysjohtaja Pekka Lintonen, p. 050 339 3675
Tekninen johtaja Jari Kauppi, p. 040 8611 788
Hallintopäällikkö Leena Ahola, p. 050 569 6348

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus hyväksyy vuoden 2026 talousarvion ja -suunnitelman laadintaohjeet sekä talousarvioraamin liitteen mukaisesti.

Päätös:

Liitteet

Liite 15 Talousarvioraami

Liite 16 Talousarvion laadintaohje

169

Sähköisen arkiston käyttöönotto Tammelan kunnassa

KHALL 15.09.2025

251/07.01.03/2025

Laki julkisen hallinnon tiedonhallinnasta (906/2019) on ollut voimassa 1.1.2020 alkaen. Lain 19 §:ssä säädetään tietoaineistojen sähköiseen muotoon muuttamisesta ja saatavuudesta seuraavaa: *"Jos asiakirja saapuu viranomaiselle muussa kuin sähköisessä muodossa, on se muutettava sähköiseen muotoon, jos asiakirja on säädetty pysyvästi säilytettäväksi taikka lailla tai lain nojalla arkistoitavaksi. Viranomaisen laatimat asiakirjat säilytetään sähköisesti."* Lain 19 §:ää on sovellettu 1.1.2022 alkaen.

Asiakirjat voidaan Kansallisarkiston vaatimusten mukaan tehdyn asianmukaisen digitoinnin jälkeen säilyttää ja arkistoida vain digitaalisessa muodossa. Poikkeuksena ovat vain harvat aineistot, joiden analogisella muodolla voidaan katsoa olevan kulttuurihistoriallista arvoa.

Tammelan kunnan toimialoilla on eri arkistotiloissa, ns. väliarkistoissa, paperisia asiakirjoja. Päätearkistoon siirretään arkistoitavat asiakirjat, eli niin sanottu pysyvästi säilytettävä aineisto. Päätearkiston olosuhteet eivät täysin vastaa Kansallisarkiston arkistotiloja koskevia määräyksiä ja ohjeita. Sähköisen arkiston käyttöönotolla mahdollistetaan uuden syntyvän aineiston arkistointi vain sähköisesti. Tammelan kunnassa on jo vuodesta 2021 alkaen ollut esillä sähköisen arkistoinnin hankinta ja käyttöönotto.

Tammelan kunnassa on käytössä Innofactor Oy:n Dynasty asianhallintajärjestelmä ja tiedonohjausjärjestelmä (TOJ). Asianhallintajärjestelmällä tuotetaan kunnan hallinnon asiakirjat, kuten esityslistat, pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset. Tiedonohjausjärjestelmässä hallinnoidaan asiakirjojen ja aineistojen metatietoja, esimerkiksi asiakirjojen säilytysaikoja.

Innofactor Oy:ltä on pyydetty tarjous Dynasty Arkiston käyttöönotosta. Dynasty Arkisto on Sähke2 -sertifioitu säilytysjärjestelmä, joka täydentää Dynasty-tuoteperheen siten, että sillä pystytään kattamaan asiakirjojen koko elinkaari. Dynasty Arkiston avulla viranomaisen voi toteuttaa aineistojensa sähköisen säilyttämisen tiedonhallintalain edellyttämällä tavalla. Järjestelmän käyttöönottokustannukset muodostuvat käyttöoikeuslisenssistä (kertamaksu), vuosittaisesta ylläpitomaksusta sekä käyttöönottopalveluista.

Vuoden 2025 talousarviossa on määrärahavaraus sähköisen arkiston hankintaan.

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, p. 040 809 5455

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää

- 1) , että Tammelan kuntaan hankitaan sähköisen arkistoinnin säilytysjärjestelmä,
- 2) todeta, että hankintapäätöksen tekee talous- ja hallintojohtaja Tammelan kunnan hallintosäännön 26 §:n mukaisen toimivallan perusteella ja
- 3) sähköinen säilytysjärjestelmä otetaan käyttöönottoprojektin jälkeen joka toimialalla käyttöön.

Päätös:

Kunnanhallitus

15.09.2025

170

Kylien kehittämisavustukseen käyttöajan pidentäminen, Portaan-Ojaisten kyläyhdistys ry**KHALL 15.09.2025**

9/02.05.01.03.00/2025

Kunnanhallitus on kokouksessaan 16.6.2025 § 102 tehnyt päätöksen vuoden 2025 kylien kehittämisavustuksen jakamisesta yhdistyksille ja yhteisöille. Portaan-Ojaisten kyläyhdistykselle myönnettiin kohdeavustusta yhteensä 800 euroa kylätalon kierrätyksen kuntoon saattamiseen. Tarkoituksena oli kompostorin hankkiminen, sisätiloihin kierrätysastioiden hankkiminen ja ohjeiden tekeminen. Lisäksi kyläyhdistys oli ilmoittanut hakemuksessaan, että he järjestävät syksyllä kompostointikurssin kyläläisille, mikäli varoja vielä riittää.

Portaan-Ojaisten kyläyhdistys ry:n puheenjohtaja on 29.8.2025 sähköpostitse tiedustellut, onko mahdollista käyttää osa myönnetystä avustusrahasta vasta keväällä 2026, vaikka kyseessä on avustus vuodelle 2025. Kompostointikurssin järjestämisen on todettu olevan järkevämpää keväällä, jolloin ihmiset voivat aloittaa kompostoinnin saman tien kurssin jälkeen. Hankinnat, eli kompostori ja jätteastiat, tehdään kuitenkin syksyn 2025 aikana.

Avustus on käytettävä avustuksen myöntämivuoden loppuun mennessä. Tammelan kunnan avustustoiminnan yleisten periaatteiden mukaan jokaisen avustusta saaneen yhdistyksen on toimitettava käyttöselvitys avustuksen käytöstä 30.4. mennessä. Uutta avustusta ei myönnetä, ellei edellisen avustuksen käyttöselvitystä ole toimitettu. Avustus on käytettävä siihen tarkoitukseen, johon se on myönnetty. Mikäli avustusta halutaan käyttää muuhun tarkoitukseen, on käyttötarkoituksen muutosta haettava avustuksen myöntäneeltä toimielimeltä erillisellä lomakkeella.

Portaan-Ojaisten kyläyhdistys ry:n kohdalla kyse ei ole avustuksen käyttötarkoituksen muutoksesta vaan siitä, että osa myönnetystä avustuksesta käytettäisiin seuraavana vuotena. Avustukset maksetaan yhdistyksille siinä vaiheessa, kun päätös on saanut lainvoiman. Sinänsä käyttöajan muutos ei siis aiheuta avustuksen maksatukseen sellaista muutosta, että osa avustuksesta maksettaisiin eri talousarviovuoden aikana. Avustustoiminnan yleisissä periaatteissa ei ole mainintaa siitä, että avustusta käytettäisiin seuraavan talousarviovuoden aikana, joten tästä syystä kyseessä oleva hakemus tuodaan kunnanhallitukselle päätöksentekoon.

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, p. 040 809 5455

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää

- 1) myöntää Portaan-Ojaisten kyläyhdistys ry:lle oikeuden käyttää osa myönnetystä kohdeavustuksesta vuoden 2026 aikana kompostointikurssin järjestämiseen,
- 2) todeta, että yhdistysten on toimitettava käyttöselvitys vuoden 2025 avustuksen käytöstä 30.4.2026 mennessä, joten vuodelle 2026 siirrettävä osuus avustuksesta on käytettävä em. ajankohtaan mennessä ja
- 3) pyytää kyläyhdistystä huomioimaan, että uutta avustusta ei myönnetä, ellei edellisen avustuksen käyttöselvitystä ole toimitettu. Vuoden 2026 avustusten hakuaika päättyy 30.4.2026.

Päätös:

Kunnanhallitus
Kunnanhallitus

§ 142

26.08.2024
15.09.2025

171

Selvityksen antaminen Tammelan kunnan kunnanhallituksen ja virkamiesten menettelyä koskevaan kanteluun**KHALL 26.08.2024 § 142**

Apulaisoikeuskansleri on lähettänyt Tammelan kuntaan 17.6.2024 päivätyn selvityspyynnön, joka koskee kunnanhallituksen ja virkamiesten menettelyä vanhusneuvoston toimintasäännön käsittelyssä. Kantelussa arvostellaan vanhusneuvoston toimintasäännön käsittelyä kunnanhallituksessa sekä kunnanhallituksen päätöstä olla valitsematta vanhusneuvoston edustusta lautakuntiin ja valtuustoon. Kantelun mukaan vanhusneuvoston jäsenet kokevat, että Tammelan kunnanhallitus ja viranhaltijat estävät kunnan ikäihmisille suunnattujen palvelujen kehittämistä eri tahojen yhteistyönä. Selvityspyyntö on oheismateriaalina. Selvityspyynnössä todetaan mm. seuraavaa:

Kunnanhallitus oli vanhusneuvoston toimintasääntöä käsitellessään päättänyt poistaa toimintasäännöstä maininnan "vanhusneuvosto on edustettuna lautakunnissa, työryhmissä ja kunnanvaltuustossa sekä puhe- ja läsnäolo-oikeus kokouksissa". Lisäksi kunnanhallitus oli muuttanut toimintasäännön kohdan "koska vanhusneuvosto ei ole kuntalain 30 §:n tarkoittama toimielin, se voi päättää itse, miltä osin sen toiminnassa noudatetaan kuntalain ja Tammelan kunnan hallintosäännön kokoussäännöksiä" kuulumaan "vanhusneuvosto noudattaa kokousmenettelyyn kunnan hallintosääntöä".

Pyydän Tammelan kuntaa toimittamaan kantelun tutkimiseksi tarpeellisen selvityksen. Selvityksessä tulee kiinnittää erityisesti huomiota kuntalain 27 §:n säännöksen soveltamiseen sekä siihen, mitä kuntalakia koskevassa hallituksen esityksessä (HE 268/2014 vp) on todettu kunnan asukkaiden osallistumis- ja vaikuttamiskanavista, muun muassa vanhusneuvostosta ja nuorisovaltuustosta, jotka eivät ole kuntalain 30 §:ssä tarkoitettuja kunnan toimielimiä. Hallituksen esityksen mukaan muun muassa kuntalain, hallintolain ja hallintosäännön kokous- ja hallintomenettelyä koskevia säännöksiä ja määräyksiä ei tarvitse soveltaa niissä.

Samalla apulaisoikeuskansleri pyytää ilmoittamaan, mikäli asia on Tammelan kunnan tietojen mukaan muun viranomaisen tutkittavana muutoksenhakuna tai kanteluna.

Selvitys pyydetään antamaan viimeistään 13.9.2024.

Oheismateriaali:

Apulaisoikeuskanslerin selvityspyyntö 17.6.2024
Tammelan kunnan vanhusneuvoston kantelu oikeuskanslerille

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, p. 040 809 5455

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää antaa apulaisoikeuskanslerille seuraavan selvityksen Tammelan kunnan kunnanhallituksen ja virkamiesten menettelystä liittyen vanhusneuvoston toimintasäännön käsittelyyn kunnanhallituksessa sekä kunnanhallituksen päätökseen olla valitsematta vanhusneuvoston edustusta lautakuntiin ja valtuustoon:

Tammelan vanhusneuvosto päätti kokouksessaan 27.10.2023 vanhusneuvoston toimintasäännöstä, jonka 1 §:ään vanhusneuvosto oli kirjannut "Vanhusneuvosto on edustettuna lautakunnissa, työryhmissä ja kunnanvaltuustossa sekä puhe- ja läsnäolo-oikeus kokouksissa." Samalla vanhusneuvosto pyysi, että yhdellä vanhusneuvoston valitsemalla jäsenellä kuhunkin toimielimeen on jokaisessa Tammelan kunnan lautakunnassa sekä kunnanvaltuustossa puhe- ja läsnäolo-oikeus. Kunnanhallitus käsitteli 27.11.2023 § 215 vanhusneuvoston esitystä. Asian valmistelun yhteydessä kiinnitettiin huomiota myös siihen, että vanhusneuvosto itse ei päättä tai vahvista toimintasääntöään vaan sen tekee vanhusneuvoston asettanut kunnanhallitus.

Kunnanhallitus totesi, että yli 18-vuotiaiden on mahdollista asettua ehdokkaaksi mm. kuntavaaleissa ja he ovat äänioikeutettuja, toisin kuin nuorisovaltuuston jäsenet suurimmalta osin. Kunnanhallitus on myös nimennyt vanhusneuvostoon edustajansa ja varaedustajan tiedonkulun mahdollistamiseksi. Lisäksi kunnanhallitus on nimennyt vanhusneuvoston sihteeriksi kunnan hyvinvointikoordinaattorin, mikä asia myös todetaan tiedonkulun kannalta merkittäväksi. Vanhusneuvostolla on aina tarvittaessa mahdollisuus kutsua kokouksiinsa asiantuntijoita eri hallinnonaloilta ja myös eri lautakuntien edustajia. Vastaavasti lautakunnilla ja kunnanhallituksella on mahdollisuus ikääntyvää väestöä koskevan asian valmistelun yhteydessä pyytää vanhusneuvoston kannanottoa ennen päätöksentekoa. Edellä mainittuihin asioihin perustuen kunnanhallitus päätti olla valitsematta vanhusneuvoston edustusta lautakuntiin ja valtuustoon sekä palautti vanhusneuvoston toimintasäännön takaisin valmisteluun.

Vanhusneuvosto tarkisti toimintasääntöään kokouksessaan 29.11.2023 ja lähetti sen kunnanhallituksen hyväksyttäväksi. Kunnanhallitus käsitteli toimintasääntöä uudelleen 29.1.2024 § 12 ja totesi, että toimintasäännössä oli edelleen maininta siitä, että vanhusneuvosto on edustettuna lautakunnissa, työryhmissä ja kunnanvaltuustossa sekä puhe- ja läsnä-olo-oikeus kokouksissa. Kunnanhallitus päätti poistaa vanhusneuvoston toimintasäännön 1 §:stä em. lauseen. Lisäksi kunnanhallitus päätti, että vanhusneuvosto noudattaa kokousmenettelyn osalta kunnan hallintosääntöä.

Hallintosäännön kokousmenettelyä koskevasta osasta kunnanhallitus katsoo tärkeäksi, että vanhusneuvosto noudattaa seuraavia pykäliä:

Kokousaika ja -paikka, kokouskutsu, varajäsenen kutsuminen, kokouskutsussa mainitseamattoman asian käsittely, pöytäkirjan laatiminen ja tarkastaminen (pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa puheenjohtaja, pöytäkirjan allekirjoittaa puheenjohtaja ja varmentaa pöytäkirjanpitäjä, pöytäkirja tarkastetaan toimitelimen päättämällä tavalla, pöytäkirjaan merkitään järjestäytymistietoina ainakin: kokouksen alkamis- ja päättymisaika, kokouksen keskeytykset, kokouspaikka, läsnä ja poissa olleet, asian käsittelytietoina: asiaotsikko, selostus asiasta ja asiassa tehty päätös, muina tietoina: puheenjohtajan allekirjoitus, pöytäkirjanpitäjän varmennus sekä merkintä pöytäkirjan tarkastuksesta).

Kantelussaan vanhusneuvosto lisäksi toteaa, että Tammelan kunnanhallitus ja virkamiehet eivät ole ottaneet huomioon, että Kanta-Hämeen hyvinvointialueen aloittaessa toimintansa vanhusneuvostojen rooli on alueella muuttunut niin kunnissa kuin maakunnan tasolla (laki hyvinvointialueista 32 §). Laki edellyttää sujuvaa yhteistyötä kuntien ja hyvinvointialueiden kesken niin vanhusneuvostojen, vammaisneuvostojen kuin nuorisoneuvostojen osalta. Tämä toiminta edellyttää, että neuvostossa toimijoilla on mahdollisuus saada tosiasiallista tietoa kuntien suunnitelmista ja olla mukana valmistelutyössä puhe- ja läsnäolo-oikeudella. Myös kuntalaissa on määritelty selkeästi eri neuvostojen oikeudet saada tietoa kunnan taholta, kuntalaki 10.4.2015/410/26 §/27 §/28 §, kaikilla neuvostoilla tulee olla yhdenvertainen oikeus valmistelutyön osallistumiseen kunnassa.

Vanhusneuvostolla on aina tarvittaessa mahdollisuus kutsua kokouksiinsa asiantuntijoita eri hallinnonaloilta ja myös eri lautakuntien edustajia. Tammelan vanhusneuvosto on nimennyt keskuudestaan jäsenen ja varajäsenen Kanta-Hämeen hyvinvointialueen vanhusneuvostoon. Hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimet edistävät demokratiaa ja myös niiden asukkaiden osallisuutta ja kuulemistä, jotka muutoin voisivat tulla heikosti kuulluksi ja huomioiduiksi. Vaikuttamistoimielimet osallistuvat hyvinvointialueen toiminnan suunnitteluun, toteuttamiseen, seurantaan ja arviointiin. Kuntaliitto on suositellut, että kuntien ja hyvinvointialueiden vaikuttamistoimielinten esityslistoihin lisätään vakiopykälä "terveiset kunnan/kuntien tai hyvinvointialueen vaikuttamistoimielimestä" tai käydään ns. vastinparin pöytäkirja aina kokouksessa läpi. Kunnanhallitus ei näe tässäkään yhteydessä tarpeelliseksi, että vanhusneuvostolla on välttämätöntä olla edustus lautakunnassa tai valtuustolla puhe- ja läsnäolo-oikeudella, koska vanhusneuvostolla on 1) keskuudessaan edustus kunnanhallituksesta, 2) pöytäkirjanpitäjänä kunnan hyvinvointikoordinaattori, joka on jäsenenä myös kunnan laajennetussa johtoryhmässä, 3) vanhusneuvostolla on aina tarvittaessa mahdollisuus kutsua kokouksiinsa asiantuntijoita eri hallinnonaloilta ja myös eri lautakuntien edustajia ja 4) lautakunnilla ja kunnanhallituksella on mahdollisuus ikääntyvää väestöä koskevan asian valmistelun yhteydessä pyytää vanhusneuvoston kannanottoa ennen päätöksentekoa.

Vanhusneuvosto on liittänyt kanteluunsa liitteeksi myös vanhusneuvoston pöytäkirjan kokouksestaan 30.1.2024. Kokouksessa vanhusneuvosto päätti olla hyväksymättä kunnanhallituksen päätöstä olla hyväksymättä vanhusneuvostolle puhe- ja läsnäolo-oikeutta kunnanvaltuustoon, lautakuntiin tai työryhmiin. Vanhusneuvosto on samassa yhteydessä todennut, että Someron kaupunginhallitus olisi hyväksynyt vastaavan oikeuden Someron vanhusneuvostolle. Tämä ei kuitenkaan pidä paikkaansa, Someron kaupunginhallitus on 8.1.2024 päättänyt olla myöntämättä vanhusneuvostolle yleistä läsnäolo- ja puheoikeutta kokouksiinsa ja suosittelee muille toimielimille vastaavan linjauksen tekemistä. Myös Somerolla on todettu, että linjaus ei estä vaikuttamistoimielinten edustuksen kutsumista yksittäisten asioiden käsittelyyn, mikäli tälle on perusteet.

Tammelan kunnanhallitus toteaa, että kunnalla ei ole velvollisuutta myöntää vaikuttamistoimielinten jäsenille yleistä läsnäolo- ja puheoikeutta kokouksiinsa, mutta tarvittaessa vanhusneuvoston edustus voidaan kutsua kokoukseen käsittelyssä olevan asian osalta. Kunnanhallitus toteaa myös, että kunnassa kiinnitetään huomiota siihen, että vanhusneuvostolta pyydetään lausuntoa asioihin, jotka liittyvät ikääntyneen väestön olosuhteisiin. Kunnanhallitus kiinnittää jatkossa myös huomiota toimikuntien ja työryhmien nimeämisessä siihen, että tarvittaessa vaikuttamistoimielimet huomioidaan nykyistä tarkemmin. Tälläkin hetkellä tosin esimerkiksi kunnan hyvinvointityöryhmään on kutsuttuna kunnan vanhusneuvoston jäsen, mikä turvaa tietojen saantia.

Kunnanhallitus selvityksensä päätteeksi pohtii sitä, että mikäli vaikuttamistoimielimien jäsenille läsnäolo- ja puheoikeuden myöntäminen kunnan toimielimiin tulee kuntia velvoittavaksi, aiheuttaa se useissa kunnissa toimenpiteitä.

Tammelan kunnan tietojen mukaan asia ei ole muun viranomaisen tutkittavana muutoksenhakuna tai kanteluna.

Päätös: Kunnanhallitus hyväksyi yksimielisesti päätösehdotuksessa esitetyn selvityksen toimitettavaksi oikeuskanslerinviraston kirjaamoon.

Ote: Oikeuskanslerinviraston kirjaamo (kirjaamo.okv@gov.fi)

KHALL 15.09.2025
276/00.00.01.00/2021

Apulaisoikeuskanslerin sijainen on 13.8.2025 antanut vastauksen Tammelan vanhusneuvoston puolesta tehneelle kantelijalle liittyen kanteluun, joka koski Tammelan kunnan kunnanhallituksen ja virkamiesten menettelyä. Apulaisoikeuskanslerin sijaisen ratkaisussa todetaan, että asiassa ei ole Tammelan kunnanhallituksen tai Tammelan kunnan virkamiesten menettelyn osalta tullut ilmi mitään sellaista, mikä antaisi aiheita oikeuskanslerin toimenpiteisiin laillisuusvalvojana. Kantelu ei näin ollen anna aiheita oikeuskanslerin toimenpiteisiin.

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, p. 040 809 5455

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää merkitä apulaisoikeuskanslerin sijaisen ratkaisun tietoonsa saatetuksi.

Päätös:

Liitteet

Liite 17 Apulaisoikeuskanslerin sijaisen vastaus kanteluun

Kunnanhallitus

15.09.2025

172**Seppeleenlaskijoiden nimeäminen, syksy 2025 ja kevät 2026****KHALL 15.09.2025**

265/00.02.01/2024

Kunnalla on tapana laskea sepele sankarihaudalle itsenäisyyspäivänä, kansallisena veteraanipäivänä sekä kaatuneitten muistopäivänä.

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, p. 040 809 5455

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää nimetä seppeleenlaskijat seuraaviin tilaisuuksiin: itsenäisyyspäivä 6.12.2025, veteraanipäivä 27.4.2026 ja kaatuneitten muistopäivä 17.5.2026.

Päätös:

Kunnanhallitus

15.09.2025

173**Kunnanhallituksen pöytäkirjanpitäjän määrääminen toimikaudeksi 2025 - 2029****KHALL 15.09.2025**

232/00.01.02/2025

Kuntalain (410/2015) 107 §:n mukaan toimielimen päätöksistä pidetään pöytäkirjaa. Tammelan hallintosäännön 152 §:n mukaan pöytäkirjan pitämisestä ja sisällöstä vastaa toimielimen puheenjohtaja. Hallintosäännössä ei ole tarkemmin määritetty pöytäkirjanpitäjästä.

Pöytäkirjanpitäjänä toimiva henkilö vastaa kunnanhallituksen kokousten käytännön järjestelyistä, esityslistan julkaisusta ja jakelusta sekä pöytäkirjan laatimisesta.

Hallintopäällikön tehtäviin on kuulunut kunnanhallituksen pöytäkirjanpitäjänä toimiminen.

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, p. 040 809 5455

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää määrätä pöytäkirjanpitäjäksi hallintopäällikön toimikaudeksi 2025—2029. Hallintopäällikön sijaisena toimii hallinto- ja kehittämispalveluiden hallintosihteerit.

Päätös:

Kunnanhallitus

15.09.2025

174**Valtuustoaloitteen ohjaus valmisteluun: Nuorisovaltuustolle suora aloiteoikeus kunnanvaltuustossa****KHALL 15.09.2025**

2/00.01.03/2025

Tammelan kunnan hallintosäännön 124 §:n mukaan valtuustoryhmällä ja valtuutetulla on oikeus tehdä kirjallisia aloitteita kunnan toimintaa ja hallintoa koskevissa asioissa. Aloite on sitä enempää käsittelemättä lähetettävä kunnanhallituksen valmisteltavaksi.

Valtuuston kokouksessa 25.8.2025 valtuutettu Lempi Lintukorpi jätti valtuustoaloitteen:

” Nuorisovaltuustolle suora aloiteoikeus kunnanvaltuustossa

Ehdotus:

Minä valtuutettu Lempi Lintukorpi esitän, että Tammelan nuorisovaltuustolle myönnetään suora aloiteoikeus kunnanvaltuustossa.

Perustelut:

Nuorten osallistumismahdollisuuksien vahvistaminen on olennainen osa toimivaa ja tasa-arvoista kunnallista päätöksentekoa. Nuorisolaki (1285/2016) velvoittaa kuntia edistämään nuorten mahdollisuuksia osallistua ja vaikuttaa paikalliseen päätöksentekoon. Nuorisovaltuusto on tärkeä nuorten vaikuttamiskanava, jonka asemaa voidaan vahvistaa myöntämällä tälle suora aloiteoikeus kunnanvaltuustossa. Aloitetta valmisteltaessa on konsultoitu myös Tammelan nuorisovaltuustoa, minkä seurauksena myös nuorisovaltuuston puheenjohtajisto on päättänyt asettua aloitteen taakse.

Aloiteoikeus antaisi nuorisovaltuustolle mahdollisuuden tuoda esiin nuorten näkemyksiä ja aloitteita suoraan kunnan käsiteltäväksi. Tämä ei ainoastaan lisäisi nuorten kokemusta osallisuudesta, vaan tukisi myös kunnan pyrkimyksiä kehittää osallistavampaa hallintoa ja edistää nuorten demokraattista osallisuutta. Nuorisovaltuuston suora aloiteoikeus vahvistaisi Tammelan asemaa lapsiystävällisenä kuntana sekä mahdollistaisi kunnalle Suomen Nuorisovaltuustojen liiton myöntämän nuorisovaltuustomyönteinen kunta -sertifikaatin hakemisen.

Suora aloiteoikeus parantaisi nuorten kykyä vaikuttaa heitä ja koko kuntaa koskeviin asioihin, ja lisäisi samalla päätöksenteon avoimuutta sekä vuoropuhelua sukupolvien välillä. Ylen keväällä 2025 teettämän kyselytutkimuksen mukaan peräti 63 %:lla Suomen nuorisovaltuustoista on suora aloiteoikeus kunnanvaltuustossa. Nyt olisi meidän vuoromme Tammelassa osoittaa kunnan sitoutumista nuorten osallistumiseen ja antaa vahvan signaalin siitä, että nuorten näkemykset ovat osa lapsiystävällisen kunnan kehittämistä ja tulevaisuutta.”

Valmistelija: Hallintopäällikkö Jaana Jokikoivu-Hiukkamäki, p. 040 809 5455

Esittelijä: Kunnanjohtaja

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää lähettää valtuustoaloitteen liikunta- ja nuorisopäällikölle ja hallintopäällikölle valmisteltavaksi.

Päätös:

Kunnanhallitus

15.09.2025

175**Kunnanvaltuuston 25.8.2025 tekemien päätösten täytäntöönpano ja laillisuuden valvonta**

KHALL 15.09.2025

194/00.02.00/2025

Kuntalain 39 §:n mukaan kunnanhallitus vastaa mm. valtuuston päätösten valmistelusta, täytäntöönpanosta ja laillisuuden valvonnasta.

Kuntalain 96 § kuuluu seuraavasti: ”Jos kunnanhallitus katsoo, että valtuuston päätös on syntynyt virheellisessä järjestyksessä taikka että valtuusto on ylittänyt toimivaltansa tai että päätös on muuten lainvastainen, kunnanhallituksen on jätettävä päätös täytäntöön panematta. Asia on viipymättä saatettava valtuuston uudelleen käsiteltäväksi.”

Kunnanvaltuuston 25.8.2025 pidetyn kokouksen päätökset § 48—51:

§ 48	Kokouksen järjestäytyminen
§ 49	Määräalan myyminen Kivimäen kiinteistöstä 834-411-9-40
§ 50	Edustajan valinta Suomen Kuntaliiton Kuntapäiville
§ 51	Muut asiat

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää todeta, että valtuuston kokouksessa 25.8.2025 tehdyt päätökset § 48—51 ovat syntyneet oikeassa järjestyksessä, kuuluvat valtuuston toimivaltaan ja ovat muutoinkin lainmukaisia. Kunnanhallitus päättää panna edellä mainitut valtuuston kokouksessa 25.8.2025 syntyneet päätökset täytäntöön.

Päätös:

Kunnanhallitus

15.09.2025

176

Kunnanjohtajan esittelemät muut ajankohtaiset asiat

KHALL 15.09.2025

Kunnanjohtaja Juuso Alatalo esittelee kunnanhallitukselle ajankohtaisia asioita.

Valmistelija: Kunnanjohtaja Juuso Alatalo, p. 040 706 2667

Päätösehdotus: Kunnanhallitus merkitsee tietoonsa saatetuksi kunnanjohtajan esittelemät ajankohtaiset asiat ja ohjeistaa mahdollisista toimenpiteistä, joihin asiat antavat aihetta.

Päätös:

Kunnanhallitus

15.09.2025

177**Toimielinten pöytäkirjat ja viranhaltijapäätökset**

KHALL 15.09.2025

Kunnanhallitukselle on toimitettu kuntalain (410/2015) 92 §:n mukaisesti mahdollista otto-oikeuden käyttämistä varten alla luetellut toimielinten pöytäkirjat ja viranhaltijoiden päätökset. Julkiset päätökset ovat nähtävillä kunnan verkkosivuilla.

Kuntalain mukaan ylemmän toimielimen käsiteltäväksi ei kuitenkaan saa ottaa

- 1) lain tai asetuksen mukaisia lupa-, ilmoitus-, valvonta- tai toimitusmenettelyä koskevia asioita,
- 2) yksilöön kohdistuvia opetustoimen, terveydenhuollon tai sosiaalitoimen asioita,
- 3) 51 §:ssä tarkoitettulle kuntien yhteiselle toimielimelle siirrettyjä asioita, jos asianomaiset kunnat niin sopivat.

Tarkastuslautakunnan päätöksiä ei voi ottaa kunnanhallituksen käsiteltäväksi, koska tarkastuslautakunta on suoraan valtuuston alaisuudessa toimiva toimielin.

Toimielinten pöytäkirjat:Ympäristölautakunta, [13.08.2025](#)Sivistyslautakunta, [20.08.2025](#)

Viranhaltijapäätökset ajalta 08.08.2025 – 28.08.2025 ovat löydettävissä CloudMeeting 3.0 -järjestelmässä.

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää merkitä pöytäkirjat ja päätökset tietoonsa saatetuksi ja päättää lisäksi, että se ei ota käsiteltäväkseen päätöksissä mainittuja asioita.

Päätös:

Kunnanhallitus

15.09.2025

178**Ilmoitusasiat**

KHALL 15.09.2025

185/00.02.01/2025

1. Forssan Yrityskehityksen [uutiskirje 8/2025](#)
2. Hämeen ammattikorkeakoulu Oy:n yhtiökokouksen pöytäkirjat 10.6.2025 ja 27.6.2025 (oheismateriaalina)
3. Hämeen liiton Maakuntahallituksen [pöytäkirja 11.8.2025](#)
4. Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymän yhtymävaltuuston [pöytäkirja 13.8.2025](#)
5. Kutsu Hämeen maakunnalliseen kunnallisjohdon seminaariin 7.10.2025 Riihimäelle (oheismateriaalina)
6. [Forssan seudun matkailun ajankohtaista](#)
7. Hämeen liiton Maakuntavaltuuston [pöytäkirja 18.8.2025](#)
8. Kuntaliiton Yleiskirje 6/2025: [Lunastuslain uudistus on tullut voimaan 1.8.2025](#)
9. Lounais-Hämeen koulutuskuntayhtymän yhtymähallituksen [pöytäkirja 26.8.2025](#)
10. Kuntien ja hyvinvointialueiden talousraportoinnin [tiedote 13/2025](#)
11. KT:n [yleiskirje 26/2025](#)
Ohje takautuvasta maksamisesta siirryttäessä OVTESin osion G tasopalkkajärjestelmään
12. Työllisyysjaoston pöytäkirja 3.9.2025 (oheismateriaalina)
13. Hämeen liiton Maakuntahallituksen [esityslista 15.9.2025](#)
14. Valtiovarainministeriön hakukirje kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korottamiseen (oheismateriaalina)

Päätösehdotus: Kunnanhallitus päättää merkitä saapuneet kirjeet ja asiakirjat tietoonsa saatetuiksi.

Päätös:

Oheismateriaali

Hämeen ammattikorkeakoulu Oy Yhtiökokous pöytäkirja 27.6.2025

Hämeen ammattikorkeakoulu Oy Yhtiökokous pöytäkirja 10.6.2025

Kutsu: Hämeenlinnan kunnallisjohdon seminaari 7.10.2025, Riihimäen Teatteri

Työllisyysjaoston pöytäkirja 3.9.2025

Valtiovarainministeriön hakukirje kuntien harkinnanvaraisen valtionosuuden korottamiseen
2025 / VN/24539/2025